Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 231 THURSDAY, DECEMBER 4, 1997 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 4-го ГРУДНЯ 1997 р. Ч. 231 РІК CIV.

Л. Кучма обіцяє подбати про незалежність ЦВК

Київ(Р.Р.). — Президент України Леонід Кучма під час зустрічі з членами Центральної виборчої комісії (ЦВК), попередньої та нової, пообіцяв зробити усе можливе для забезпечення незалежности ЦВК.

Передусім, за словами Президента, необхідно „виключити будь-які спроби тиску на ЦВК" з боку органів влади чи урядовців, які б високі пости вони не займали.

Виборчий процес має здійснюватися на засадах гласности, рівноправного висування кандидатів у депутати, свободи аґітації, неупереджености до кандидатів з боку органів державної влади та державних керівників. Здійснити це можна буде лише тоді, коли виборчі комісії будуть незалежними. „На жаль, дехто у нас претендує на керівництво виборчими комісіями", — зазначив Л. Кучма. Цього, на його думку, допустити не можна, як також і „наїздів грошового мішка".

Голову ЦВК попереднього скликання Олександра Ємця Президент нагородив орденом „За заслуги" третього ступеня.

Уряд підвищив пенсії

Київ (УНІАР). — Кабінет Міністрів вирішив підвищити пенсії в Україні з нового року в загальному на 10 гривень, а окремим категоріям пенсіонерів — на 20 гривень.

Це рішення міністер економіки Віктор Суслов оцінив 29-го листопада як перший крок у здійсненні недавнього парляментарного рішення про підвищення пенсій до 74 гривень. „Україна має історичний шанс одержати бюджет-98 до нового року", — пояснив В. Суслов.

Наступного тижня Верховна Рада має розглянути цей законопроєкт у першому читанні. Міністер економіки визнав, що доходова частина проєкту бюджету надто мала — 20 блн. гривень — щоб її вистачило ще й на погашення існуючих борґів у платнях.

Але Пенсійний фонд, за словами В. Суслова, у цьому році працює краще, і пенсії затримують лише через заборгованість державного бюджету.

Міністр економіки заявив також, що останній зрив курсу гривні зумовлений випадковим збігом передвиборчої кампанії та масового повернення Україною грошей чужоземним позичальникам. За кордон вже тепер треба віддати майже 700 млн. дол., позичених раніше, а до кінця наступного року, на переконання В. Суслова, Україна матиме такий борг, який навряд чи зможе колись повернути. Повертати чужоземні кредити нічим вже тепер, і єдиний вихід Уряд вбачає в швидкій приватизації великих прибуткових підприємств, навіть деяких „стратегічно важливих".

Згідно з погнозами В. Суслова, до нового року курс гривні впаде до 2 гривень за доляр. Він назвав розрахунки Міжнародного валютного фонду помилковими, а Уряд — необачним за те, що погодився на умови МВФ.

Чоловіків Полтавщини вражає загадкова хвороба

Київ(Р.Р.). — Засоби масової інформації України повідомили, що хвиля загадкової недуги протягом останнього місяця вразила чоловіків Полтавської области віком від 20 до 60 років. Симптоми нагадують астму.

Подібна епідемія на Полтавщині вже була два роки тому і лікарі умовно назвали її „комсомольським синдромом". Тоді до лікарень потрапило близько 150 осіб у важкому стані. Вони задихалися. Лікування тривало довго і останнього хворого виписали зі шпиталю через три місяці. Ніхто тоді не помер. І хвороба, здавалося, відступила назавжди.

Однак на початку листопада 1997 року вона знову почала вражати чоловіків Полтавщини. До лікарень з пораженням бронхів уже потрапило 202 особи, серед них шість жінок.

Лікарі намагаються знайти причину хвороби, аналізують звички і вподобання людей, що захворіли, однак ніяких специфічних ознак покищо не виявлено.

У Чечні захоплено двох громадян України

Київ (УНІАР). — У чеченському селищі Ґороґорське невідомі захопили двох українських громадян, вимагаючи за них викуп 2 млн. дол.

Закладниками стали син співробітника міністерства закордонних справ України Сергій Куликов та його тесть, підполковник пожежної охорони Володимир Попов. Термін, в який мали бути передані гроші, закінчився 30-го листопада.

Міністерство Закордонних Справ України звернулося до російських властей із нотою, але результатів негайних не було. Із першим віце-прем'єром Чечні Шамілем Басаєвим пробував зв'язатися депутат Верховної Ради Олег Вітович, але також марно. О. Вітович сказав, що офіційним шляхом такі питання сьогодні вирішити практично неможливо, бо перешкоджає успіхові офіційне становище органів державної влади України, яке зводиться до невизнання Чеченської Республіки як суб'єкту міжнародного права. Тому, каже О. Вітович, більшість переговорів доводиться вести на приватному рівні.

Українські депутати збиралися звернутися до чеченських парляментаристів, але аж 1-го грудня, вже після закінчення терміну. Батько одного із захоплених Володимир Куликов сказав, що йому не залишається нічого, як чекати дзвінка і вмовляти терористів відпустити закладників без викупу.

О. Мороз закликав приспішити підготову програми дій Уряду

Київ(Р.Р.). — У понеділок, 24-го листопада, голова Верховної Ради України Олександер Мороз у листі до прем'єр-міністра закликав Валерія Пустовойтенка приспішити винесення на розгляд парляменту програми дій Уряду.

Під час розмови з журналістами О. Мороз висловив припущення, що затримка пояснюється непевністю Кабінету Міністрів, що його програма справді ефективна. Крім того, зазначив голова парляменту, „ми перебуваємо в правному полі невизначености, що випливає з Конституції". Отож необхідно доповнити Конституцію нормою, котра визначала б, у який термін Уряд після зформування повинен подати свою програму дій та в який термін парлямент має її розглянути.

Згідно з діючою Конституцією, Верховна Рада спочатку схвалює основні засади внутрішньої політики, а програма дій Уряду має бути спрямована на розвиток цих засад, підкреслив О. Мороз. Він відкинув звинувачення у тому, що парлямент не здатний ухвалити ні одну запропоновану програму через свою сполітизованість. За його словами, „Уряд сполітизований ще більше".

Висловлювання Президента України Леоніда Кучми з приводу „нездатности" парляменту працювати О. Мороз назвав некоректними, зазначивши, що „представники влади не повинні опускатися до такого рівня". Відповідаючи на питання, що є причиною критики Л. Кучмою праці парляменту, О. Мороз висловив думку, що в „групі Президента зроблено помилку", з якої виростає „непотрібне ні Президентові, ні парляментові тло".

В Канаді помер І. Сопінка

Оттва. — Як повідомляють з Канади, тут в понеділок 24-го листопада помер на 64-му році життя суддя Верховного суду Іван Сопінка.

І. Сопінка — уродженець провінції Саскачеван у батьків, що еміґрували до Канади з Польщі у 1928 році, як один із шестеро дітей. Молодим хлопцем І. Сопінка був відомий із своєї віртуозної гри на скрипці, але закінчивши з відзначенням середню школу у Торонто, він поступив на університет, на студії права. Для здобуття стипендії для дальших студій він вступив до футбольної дружини, в якій грав до закінчення правничих студій у 1958 році.

І. Сопінка

28 років І. Сопінка працював, як один із найбільш успішних адвокатів Канади, заступаючи у суді ряд широковідомих клієнтів.

Коли перед дев'яти роками його покликали до Верховного суду, В. Сопінка був першим не суддею, якого колишній генеральний губернатор Рамон Гнатишин іменував на такий високий пост.

Дев'ять років І. Сопін-

(Закінчення на стор. 3)

Число нових фахівців у різних ділянках

Ню Йорк (О. Кузьмович). — Серед молодшого покоління у нашій громаді щораз частіше зустрічаємо таких, що вибрали зовсім нові ділянки праці, а з тим і звання, про які нам навіть не снилося думати ще перед декількома роками. Цікаво отже говорити з ними і слухати вияснень, що саме стало для них предметом студій і життєвою ціллю.

Коли мала я нагоду пізнати молоду та цікаву українку, Христину Макарушку, яка працює як дорадник для поведінки і знання здоровних проблем жінок, для мене її звання було новиною та важко було побороти цікавість, яке воно, та як воно проявляється у практиці.

Х. Макарушка

Молода, на причуд поважна, Х. Макарушка старалася пояснити свої завдання якнайкраще та ще і в українській мові, що не завжди легко, коли йдеться про професійні окреслення та назви.

— То ви навчаєте в медичних школах студентів медицини та медсестер як підходити до пацієнток та як з ними говорити про сенситивні жіночі проблеми?

— Так, я враз із іншими, що закінчили подібні студії про опіку над здоров'ям жінок і наукою про здоров'я, навчаємо в медичних школах Північної Каролайни як вміло та свобідно переводити розмови з пацієнтками і як здобувати їхнє довір'я.

— Чи справді таке навчання є потрібне? Чи того самі майбутні лікарі та медсестри не знають?

— Показується, що не завжди вони знають як треба поводитися із паці-

(Закінчення на стор. 3)

У Росії заарештовано працівника американської фірми

Москва. — У понеділок, 1-го листопада, Російська державна служба безпеки повідомила про ув'язнення та звинувачення у шпигунстві працівника американської телефонічної компанії, котра здійснює проєкт зв'язку у Ростові-на-Дону.

Роналда Блісса, 29-річного інженера телекомунікаційної компанії Квалкомм з осідком у Сан Дієґо, котра недавно підписала контракт з російським підприємством Електросв'яз про вмонтування бездротяної системи зв'язку у Ростові, арештовано ще 25-го листопада.

Російська державна служба безпеки звинуватила Р. Блісса у спровадженні та незаконному використуванні сателітського приймача для проведення топографічних і інших вимірів щоб встановити найкоротшу віддаль між двома пунктами. Крім того, у своєму звіті згадана служба стверджує, що „ зібрані Р. Бліссом інформації зі заборонених місць у Ростові та Батайську є державною таємницею".

Американська амбасада у Москві з притиском заперечила ці звинувачення,а її речник речник Ричард Гоґленд заявив, що Р. Блісс не є шпигуном, а працівником приватного сектора американської індустрії та в жодний спосіб не є пов'язаний з американським Урядом.

Одначе, покищо російські офіційні чинники і керівництво їхньої державної служби безпеки ніяких заперечень своїх оскаржень не приймає та підкреслює тільки те, що слідство викаже чи він шпигував з власної ініціятиви чи може фірма Квалкомм також в тому замішана. Віцепрезидент і речник згаданої фірми Деніел Пеґґ підкреслив, що вся ця справа у Ростові не є зовсім ясною, а вони є просто спантеличені такою поведінкою Росії.

Дж. Ріно не погодилась на незалежного прокуратора

Вашінґтон. — У вівторок, 2-го грудня, генеральний прокуратор ЗСА Дженет Ріно, на пресовій конференції у Департаменті юстиції, повідомила про своє рішення відкинути вимоги передачі слідства незалежному прокураторові про законність телефонічних розмов президента Билла Клінтона і віцепрезидента Ал Ґора з Білого Дому в справі збирання фондів для їхньої виборчої кампанії. Згідно з її заявою, своє рішення Дж. Ріно базувала на існуючих фактах і законі.

Хоч це рішення дещо розвіяло лихозвісні хмари, котрі переслідували Б. Клінтона від часу його переможного перевибору в 1996 році та були дещо притемнили майбутні президентські аспірації віцепрезидента Ал Ґора, то все ж таки залишило несмак. Крім того, генеральний прокуратор сама підкреслила, що її рішення не означає закінчення цієї справи, бо воно є „тільки затримкою " та додала, що „ наше слідство продовжується і жодне голослівне твердження не залишиться не перевіреним".

Залишаючи цю справу відкритою для дальшого слідства, виглядає, що Дж. Ріно хотіла в той спосіб заспокоїти критиків, а правдоподібно також і Луїса Фрі, директора ФБІ, котрий особисто та письмово радив їй цю справу віддати в руки незалежного прокуратора, щоб оминути закиди конфлікту інтересів.

Республіканці з обуренням зареаґували на рішення генерального прокуратора та приобіцяли продовжувати слідство Білого Дому в справі збирання датків на виборчу кампанію.

Президент Клінтон і віцепрезидент Ґор зі спокійною радістю прийняли вістку про рішення Дж. Ріно, хоч демократи в загальному досить гучно святкували цю бодай тимчасову перемогу.

В Україні
(З інформацій УНІАР)

ЗАХИЩАЮЧИ СВОЮ ЧЕСТЬ, Г. ОМЕЛЬЧЕНКО ДОПОМОЖЕ ІНВАЛІДАМ

КИЇВ. — Голова Комітету Верховної Ради боротьби зі злочинністю і корупцією Григорій Омельченко повідомив, що звернувся до суду зі скаргою на депутата України Тараса Кияка. Приводом став давній публічний виступ Кияка, у якому він приписав Г. Омельченкові звинувачення на адресу Леоніда Кучми, що нібито Президент замовив убивство Євгена Щербаня. Після цієї заяви, пояснив Г. Омельченко, Т. Кияк писав до Комітету, запевняючи, що журналісти його не так зрозуміли. Та недавно прокуратура вилучила в одній із редакцій касету із записом виступу Т. Кияка. Тепер точно відомо, що саме і як говорив Т. Кияк. Отож Г. Омельченко за образу йо-го чести і гідности вирішив відсудити в Кияка 100,000 гривень, які має намір передати на закупівлю ліків для інвалідів та багатодітних родин.

МІЛІЦІЯ ПРИХОВУЄ ЧИСЛО ЗЛОЧИНІВ

КИЇВ. — Кілька місяців тому н-був розголосу конфлікт між міністром внутрішніх справ України Юрієм Кравченком та головою концерну „Денді" Михайлом Бродським. Останній 14-го травня 1997 року надрукував у газеті „Кієвскіє Вєдомості" статтю „Привид бродить в Україні, привид вседозволености". Цитуючи одного з керівників апарату МВС, але не називаючи його прізвища, Бродський писав, що коли міністрами були Василишин та Радченко, то реєструвалися всі злочини без вийнятку. А тепер працівники МВС „перейшли від об'єктивности до критичности в стадію прикрашування всіх статистичних даних. Ми менше довіряємо один одному, серед нас процвітає безконтрольність, підлабузництво, і все це іде від керівництва міністерства". Тоді міністер Ю. Кравченко заперечував цю інформацію. Але недавно заступник міністра Микола Ануфрієв прилюдно визнав цей факт сказавши: „Число працівників міліції, які спотворюють статистику, росте з року в рік, за дев'ять місяців цього року за приховування злочинів від обліку притягнуто до відповідальности 290 працівників органів внутрішніх справ".

СТВОРЕНО „ЛИЦАРСЬКИЙ ОРДЕН АРХИСТРАТИГА МИХАЇЛА"

ЧЕРНІВЦІ. — Тут з ініціятиви Спілки Офіцерів України створено науково-просвітницьку організацію християнсько-державницького спрямування „Лицарський Орден Архистратига Михаїла". Першим головним маґістром ордену обрано голову Чернівецької обласної організації Спілки Офіцерів України Івана Микулинського. На зустрічі з журналістами він сказав, що мета ордену — „Відродження кращих традицій українського шляхетства, національної гідности і чести з урахуванням західньоевропейських історичних традицій, благочинна діяльність, участь у створенні єдиної помісної Української Православної Церкви".

СИМПОЗІЮМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТИ

КИЇВ. — Тут 28-го листопада відбувся симпозіюм з питань „національної доброчесности". Як інформує газета „День", на відміну від першого симпозіюму з національної доброчесности, цей проведено в умовах „суворої секретности". Міністер юстиції Сюзанна Станік запросила для участи в ньому лише обраних державних чиновників, громадських діячів і журналістів. Як інформує журналістка Оксана Панченко, зусилля колишнього міністра юстиції Сергія Головатого і Світового банку, які започаткували симпозіюми з метою посилення ролі громадськости в боротьбі з корупцією, зведено нанівець. Громадські організації отримали лише 15 запрошень із 280. Засновник фонду „Чисті руки" С. Головатий вже став співзасновником і, за словами журналістки, „не удостоївся чести бути запрошеним на симпозіюм", ним же задуманий. Хтось із організаторів вирішив, що Президент і С. Головатий в одній залі перебувати не можуть.

ЛЮДЕЙ ЗАЛИШИЛИ БЕЗ ВОДИ І ТЕПЛА

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. — Керівництво підприємства Івано-Франківськтеплокомуненерґо" ухвалило рішення виключити огрівання і гарячу воду в будинках, мешканці яких не платять за послуги понад шість місяців. Директор підприємства Богдан Чухній сказав, що споживачі заборгували підприємству 20 млн. 660,000 грн., з них 5 млн. 840,000 — заборгували громадяни. При цьому, всі вони отримали житлові субсидії. отож доки не заплатять борги, воду і тепло не отримають.

ЗНАЙДЕНО ВАЛІЗУ З ЗОЛОТОМ

ОДЕСА. — Тут у власному будинку цигана під час обшуку виявлено валізу, у якій було три кілограми візантійських монет, медалів часів Петра I, Павла II, Катерини II, Алєксандра III і золоті прикраси. Валіза була схована під підлогою. Експерти намагаються визначити вартість скарбу. Господар запевняє, що валіза дісталася йому у спадок. Проте міліція перевіряє всі заяви з приводу пограбувань і махінацій за останні роки.

У СВІТІ

У ПОНЕДІЛОК, 1-ГО ГРУДНЯ, Кофі Аннан, генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй, запропонував Раді безпеки ООН, взяти до уваги можливість надання Іракові дозволу, збільшити кількість продажу нафти, щоб закупити так конечні для країни харчі та ліки. Письмова пропозиція К. Аннана — це вже компроміс, бо з одної сторони доброчинні організації вимагають подвоєння теперішньої кількости експортування нафти, щоб за отримані гроші бодай частинно улегшити страждання недоживлених і хворих іракських дітей, а з другої ЗСА постійно підкреслюють, що це може виглядати як поступок перед вимогами Саддама Гуссейна. Західні дипломати передбачають, що така середньолінійна пропозиція К. Анана дасть можливість Раді безпеки залишити цю справу покищо незмінною в сумі 2.1 блн дол. кожних шість місяців з можливістю майбутньої зміни збільшити цю квоту.

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 1-ГО ГРУДНЯ, у місцевості Вест Падукаг у Кентакі, 14-річний підліток, почав без будь-якої причини стріляти у коридорі місцевої середньої школи по гурті учнів, які тількищо закінчили неформальне ранішнє молитовне зібрання. У наслідок його нічим не обґрунтованої поведінки, троє учениць були вбиті, а інших п'ятеро підлітків були поранені. Билл Бонд, директор згаданої школи, сказав, що ця трагедія трапилася в год. 7:45 вранці. Можливість дальшої трагедії зупинив учень Бен Стронґ, який не втік у панічному страху, а просто спокійно почав говорити до вбивника та схопив його, коли той зупинив стрілянину. Місцеві власті ніяк не можуть покищо знайти причини такого вчинку цього підлітка, ім'я котрого не подано з уваги на його вік. Одначе його звинувачено у вбивстві, а прокуратор заявив, що вимагатиме щоб його за цей вчинок судили як дорослого.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA: (973) 292-0900

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Parsippany, NJ

Ще раз про НАТО

Повертаючись до втіленого в життя понад півстоліття тому пляну Маршалла, колишні дипломати Воррен Кристофер та Віллям Перрі стверджують, що наступні покоління американців підтримували таке керівництво Америки, яке творило б якнайкращі та найтісніші зв'язки між демократіями З'єднаних Стейтів Америки і Европи, чого найвиразнішим підтвердженням стало НАТО.

На думку Кристофера і Перрі, хоч змінився політичний та військовий обрій старого континенту, НАТО й далі відіграє в Европі провідну ролю. Хоч цей союз і виконав свою місію запобігання нападу з боку сил Варшавського пакту, але це не було єдиним його завданням, бо його призначення, з того, як це бачив Маршалл, було значно ширшим: йшлося про те, щоб держави демократичної Европи почали взаємну співпрацю, гарантом якої мали стати З'єднані Стейти. Цю свою ролю, вважають колишні високі члени американського Уряду, ЗСА повинні далі виконувати, і тому було б великою помилкою, якщо б Сенат проголосував проти поширення НАТО.

Сьогоднішні завдання Північно-атлантійського оборонного союзу повинні виходити з пристосування його мілітарної стратегії, враховуючи вимоги сьогодення. Найбільшою загрозою потрібно вважати не стільки можливу близьку агресію проти НАТО, як розповсюдження у світі зброї масового знищення, можливість перешкод у транспортуванні нафти, тероризм, перспективи народовбивства чи війн, які загрожують світовому спокоєві в інших регіонах земної кулі. Держави-члени НАТО повинні бути здатні до блискавичного творення мілітарних коаліцій, готових до дії також і поза межами союзу. Це, зрештою, вже знайшло своє застосування під час каральної протиіракської операції "Буря в пустелі". В подібних коаліціях могли би брати участь не тільки члени НАТО, але й країни, об'єднані в "Партнерстві для миру", а в майбутньому НАТО різниці між його повноправними та можливими членами практично майже не було б.

На думку В.Кристофера та В.Перрі, концентрація Північно-атлантійського оборонного союзу на силах, що обороняють скоріше спільні інтереси, ніж власні території, дала б до зрозуміння російським скептикам, що НАТО відійшов від своєї первісної мети, яка була, насамперед, політикою стримування Москви. Більше того, московське керівництво добре усвідомить значення заміни великих статичних сил, властивих для холодної війни, на менші і рухливі відділи. Згадані дипломати вказують на потребу втримання стабільних стосунків між НАТО і Росією, прикладом чого стала Боснія, де одну справу робили поряд вояки ще недавно ворожих між собою сторін. Подібна співпраця веде до зміни наставлення одне до одного, несе в собі позитивний досвід і усуває пам'ять про протистояння. Сьогодні, як ніколи раніше, практична співпраця в розв'язуванні реальних світових проблем, що ще залишаються в сфері спільного зацікавлення, є набагато важливіша, ніж різні зустрічі та наради. Вхід до НАТО повинен стати входом для всіх країн, об'єднаних у "Партнерстві для миру" та таких, що дотримуються поставлених вимог. Цього, однак, не може статися, поки трійка запрошених держав — Польща, Мадярщина, Чехія — не будуть повністю готові до несення тягару членства і не стануть цілком інтегровані з військовими та політичними структурами НАТО.

На думку В.Кристофера та В.Перрі, "Партнерство для миру" має прикувати увагу до поширення НАТО, а також отримати від нього фінансову підтримку. Держави-члени "Партнертства для миру" повинні, отже, бути здатними до співпраці з НАТО так само, як і його члени. Визнаючи, що деякі з пропонованих ідей порушують доцільночасні традиції, В.Кристофер та В.Перрі наголошують, що одне є справді певне: ні американське суспільство, ні суспільства інших країн-членів НАТО не підтримуватимуть союзу, поширеного чи й ні, якщо він загостриться на загрозі агресії в Европі. Щоб досягнути успіху, Північно-атлантійський оборонний союз мусить бути здатним до реагування на сьогоднішні вимоги безпеки.

Тим, що поширення НАТО означає насправді, є зобов'язання ЗСА, що вони дотримуватимуться доцільночасного курсу і залишаться в регіоні достатньо довго — назавжди, чи майже назавжди — щоб вибір демократії, миру і вільного ринку був відчутний не тільки як добрий, але також неухильний.

Ярослав Гайвас

ЗСА ВІДНОВЛЮЮТЬ СВОЇ ВПЛИВИ В АЗІЇ

Дотеперішні заяви американських і державних діячів про азійсько-тихоокеанський регіон як центральну базу господарської активности в наступні роки — вже тепер понад 60 відсотків американського товарообміну припадає на ті простори — не мали достатніх практичних підтверджень.

Остання економічна конференція 23-24-го листопада у Ванкувері, Канада, в якій взяли участь керівники 18 держав, президенти або прем'єр-міністри, від ЗСА — президент Билл Клінтон і Державний секретар Меделин Олбрайт, виявила небуденну американську активність, спрямовану на той величенний географічний район.

Що було поштовхом?

Поштовхом до тієї конференції були господарські клопоти, а навіть заломання економіки та існуючих економічних структур майже в усіх азійських державах. Почалося літом 1997 року грошевим і біржовим крахом у Таїланді, що спочатку злегковажили і сама ця держава, й інші країни району, а вкороткці огорнуло господарські комплекси Індонезії, Філіпін, Південної Кореї, в менший мірі Сингапуру і Гонг Конгу. Дещо краща ситуація у Сингапурі пояснюється здоровою і міцною контролею фінансово-грошевого співчинника збоку авторитарної державної системи. У випадку Гонг Конгу зіграли свою позитивну ролю величезні фінансові резерви в долярах, які давали можливість оборонити вартість місцевої грошової одиниці, а також високоваліфіковані фінансові керівники і передова грошова політика. Загальний спад і неспокій поширився на могутню економіку, другу в світі після ЗСА і Японії.

Японія, не зважаючи на високу продуктивність і розкинення своїх продукційних осередків по різних країнах, у великій мірі і по Америці, вже якийсь час переживає кризу внутрішньої господарської системи, до якої теперішні невдачі додають особливої гостроти. Дотепер збанкрутували чотири фінансово-банкові установи, одна з них належала до найбільших у Японії, а друга, токійський міський банк, грав ролю економічної репрезентації японської столиці. Останні інформації подають про хистке становище інших установ, не зважаючи на те, що дотепер державний банк видав 22 блн. дол. в допомогу загроженим. Фінансово-грошева криза потрясла біржою, яка в одному дні зазнала спадку цінних паперів на 854 пункти. Такі несподівані алярмуючі події в Японії спричинило не лише те, що японські банкові, торговельні й промислові установи були найбільшим кредитором держав азійсько-тихоокеанського обширу, але й внутрішніми причинами, які є тепер під скрупулятним дослідом.

У тіні тих невеселих і небезпечних подій відбувалася конференція у Ванкувері. Хоч про становище в Японії не було найбільше мови, але саме воно було найважніше для Америки. Вашингтонові багато залежить на тому, як розвиватимуться господарські події у Японії, фінансовий крах Японії в подібних розмірах, які в японських сусідів, мав би непердбачені і дуже небезпечні наслідки для ЗСА.

Власне, це мали на умі, хоч і не все висловлювалося, більшість учасників ванкуварської конференції, особливо представники азійських країн. Останнє чвертьстоліття минуло під знаком розвитку, не раз дивовижно бурхливого, в їхніх країнах. А тепер прийшов час іспиту, час випробувань для них.

Нові виклики вимагають нових відповідей

У висловах і напрямних тієї конференції сказано, що нова господарська ситуація „віддзеркалює нові виклики в міжнародній фінансовій системі, а вони вимагають нових відповідей. Гльобальні виміри цих проблем вказують на потребу гльобальної реакції, поєднаної з регіональними ініціятивами... Ми сповнені волі працювати разом, щоб відповісти на ці виклики... Стверджуємо, що члени Азійського Тихоокеанського економічного співробітництва спроможні внести свій позитивний вклад“.

Ближче про американську участь у тих зусиллях, а може вона бути значною і у великій мірі вирішальною, не сказано, хоч у тій справі висловилися і президент Клінтон, і Державний секретар Меделин Олбрайт. Президент Клінтон у своїх динамічних виступах знову підкреслював переваги вільних ринків, всім доступних як економічної бази, і виповнення їх далекойдучими лібералістичними нормами. Він також закликав до якнайбільшої внутрішньої активности та ініціятиви окремих народів у часі кризи в їхніх державах. Державний секретар М. Олбрайт розвивала ці самі теми. Між іншим, вона сказала: „Мусимо діяти терпеливо і принципово для стабілізації своєї економіки, добиватися чесних державних урядів, позбуватися перешкод в ділянці торгівлі“.

Головним інструментом і силою у поборенні цієї великої кризи і загальної небезпеки конференція визнала Міжнародний валютний фонд, який уже виділив позики у сумі 57 міліярдів долярів Таїляндові та Індонезії і є готовий до дальших позик. Таким чином відкинено запропоновану деякими азійськими державами і дуже підтримувану Японією ідею окремого Азійського валютного фонду, опертого на азійських капіталах і кермованого азійськими державними чинниками. Проти цього рішуче виступив Вашингтон.

Конференція поробила заходи для зміцнення Азійського тихоокеанського економічного співробітництва і, щоб його не пе-реобтяжувати новими членами і новими пробами, схвалила мораторій на прийняття нових членів на десять років. Одначе на конкретну вимогу Вашингтону прийнято, ще перед введенням мораторію, трьох нових членів — Росію, Перу і В'єтнам. Цю акцію оцінено як чергову спробу Вашингтону концесіями та поступками „купити“ Росію. Хоч дотеперішні американські спроби схилити Москву до підтримки американських плянів не мали успіху, але американські чинники пробують це саме далі. Ось останній такий приклад: Вашингтон визнав Росію посередником у конфліктах Іраку з ЗСА, бо самі американці не хочуть вести безпосередні переговори з урядом Іраку під проводом президента Гуссейна. Тим часом Росія заїняла прихильну Іракові поставу, але навіть це не змінило наставлення Вашінгтону.

А єдности все ж не було...

Все ж не можна не згадати, що не всі члени конференції погодилися з духом і змістом її ухвал. Президент Філіппін Фідель Рамос заявив: „Я закликаю до відчуття духу нашої спільноти, яким ми тепер гордимося в нашій економічній кооперації. Ми не можемо нічого накидати, ані давати мандати на будь-що“. А прем'єр Малязії Магатір Мохамед, відомий зі своїх гострих висловлювань і категоричних вимог охорони інтересів членів азійської кооперації, підкреслив, що та ідея, нібито „ринок не міг доконати нічого злого, що він священний, добродійний, який веде до добробуту, є під сучасну пору такою самою екстремою, як учора були комунізм і соціялізм“.

Ро-Ко

М'ЯЧ КРУГЛИЙ...

Ніколи я не думав, що в своєму житті дочекаюся такого чуда, коли буду на двох матчах: в Загребі, в Хорватії, і в Києві, в Україні, не рухаючися з свого рідненського Торонто в Канаді! Бо люди не тільки винайшли спосіб клонування овець, але для вболівальників спорту — телевізійні диски, які лапають просто з неба передачі з усіх кінців світу. А матчі, які я на власні очі бачив, були вагомі, вагоміші, ніж передвиборчі збори політичних партій в Україні. Це був двобій футболу за вхід до турніру за світовий чемпіонат. Звідки взявся цей вид спорту, ніхто не знає. Я підозріваю, що він перенісся в генах від самих Адама і Еви, хоч ще не дослідили, що вони копали. Мабуть, Ева копала Адама.

Перший матч у Загребі пройшов, сказати б, пляново, хоч ситуація була складна, як економіка України. Збірна України програла. Вислід 0:2! Я собі пояснив, що Україні не гарно було б виграти у братів слов'ян-хорватів, яких серби гнобили, як нас москалі, довгі роки. Що українці хотіли гоноровo програти, видно було в другій половині матчу, коли захисник „дуже делікатно“ подав м'яч напасникові хорватської дружини, а той, навіть не думаючи, стрілив голя. Перший голь відбився від стовпа, а до стовпа відбився від голови хорвата (не знати навіть котрого). Бо м'яч круглий...

У Києві не так склалося, як бажалося. Під час матчу йшов дощ, який був на користь хорватів. Українська дружина тиснула й тиснула... і врешті забила голя. Тобто його устрілив король голів Шевченко. За кілька хвилин Україна забила другого голя, але суддя його не признав, бо так йому захотілося.

Україні ще треба було забити третього голя, який признали б судді, щоб зрівняти вислід. Але доля була ласкавіша для хорватів. А сталося так: хорватський напасник так собі якось копнув м'яча, якби на відчепного, воротар України кинувся в один бік, а м'яч, якби на сміх, поволеньки покотився повз нього в сітку. Очевидно, воротар після такої акробатики бив головою об землю, немов у великий піст бив поклони за свій гріх. На щастя, нічого його голові не сталося, бо земля була м'яка від дощу...

Мій приятель, той від спорту, який мене намовив дивитися на ці матчі, політологічно пояснив, що м'яч котився у правий ріг, куди воротар кинувся, але від ноги його відбився і непередбачено змінив свою траєкторію...

— Бо м'яч круглий, — я собі шепнув, але мій приятель не відзивався. Наші далі тиснули, притискали, але наші стріляли м'ячі Богові в вікна, а від голів м'яч чомусь відбивався високо і далеко поза ворота противника. Бо голови, як і м'ячі, круглі...

Братове хорвати виграли загальним відношенням воріт 4:1. Але Україна морально виграла. Так я дійшов до висновку, проаналізувавши хід гри.

Поперше, в Загребі не виступав найкращий футболіст Шевченко. Він собі на попередніх матчах „заробив“ дві жовті картки від суддів. Це так, якби дістав від поліцая карний пункт за порушення правила їзди автом. Напевно, якби він грав у збірній Росії, то був би дістав тільки одну жовту картку.

Подруге, якби в Загребі суддя був признав Україні того голя, якого наш гравець — і то головою — забив хорватам, і того, котрого теж не признав у Києві, то в найгіршому випадку вислід був би 4:4. Потретє, якби в Загребі грав Шевченко, то був би напевно здобув одні ворота і вислід був би 5:4! Так не сталося, бо м'яч круглий...

— Це не трагедія! — сказав мій приятель, той від політики, який на два матчі проміняв політику за футбол, як Сагайдачний жінку за тютюн і люльку. Вимовив ці слова пророче, як Шевченко, не той, що голі забиває, а Тарас. (Щойно тепер я зрозумів, чому в неньці-Україні завжди кажуть: Шевченко Тарас Григорович. Тому, щоб не мішати поезії з голями Шевченка).

— Що це чотири роки в житті держави, яка вже має шість років існування за собою, — продовжував. — І то з шістьма прем'єр-міністрами, двома головами Верховної Ради, на якій ще досі висить серп і молот, двома президентами, і з новою міністровою сім'ї і молоді, котра є членом Комуністичної Партії під диктатурою пролетаріяту Симоненка, з купонами, і гривнями, і долярами (американськими) чи радше без них і т. д. і т. д. і. Добре, що Україна не ввійшла до фіналу, то заощадить на коштах і може дасть зарплату декільком вчителям.

— За чотири роки буде новий турнір. Тоді Україна буде багата, щаслива й могутня держава. І про фонди не треба буде турбуватися, бо від Шевченкових мільйонів щось капне, — запалився мій приятель, мов на політичному вічу. — І нам тоді не треба буде переживати, дивлячись на телевізію, бо будемо самі сидіти на сетелітах там, — і мій приятель вказав пальцем вгору.

— Нема злого, щоб не вийшло на добре, — закінчив він з великим оптимізмом, який перенісся відразу на мене...

І на хвилинку я не побоявся помандрувати по Чумацькому шляху... на наступний матч України — мистців всього світу.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка в Ню Йорку

По довшій відсутності, турне Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітройту 1997 року відбулося під керівництвом нового енергійного диригента-бандуриста, в приватному житті адвоката, Олега Махлая. Попередній диригент, Володимир Колесник, на жаль, помер. Прикро, що на концерт квитків продано обмаль. Були люди, що читали оголошення про концерт досить побіжно і вважали, що це виступ Капелі Бандуристів з України. Ця Капеля приїздить цього року до Канади, а щойно на другий рік до ЗСА. Оці люди і ще деякі інші не вибралися на концерт дітройтських бандуристів. Інша причина браку публіки — був початок мистецького сезону, що спричинив накопичення імпрез. Наприклад, одного дня концерт репрезентативної співачки з Києва, сопрано Марії Стеф'юк, а на другий — виступ бандуристів. Безсумнівно, оба концерти важливі. Проте все таки наша публіка повинна була спромогтися заповнити дуже акустичну і симпатичну залю Тавн Голл 5-го жовтня, де виступала Капеля, то послухати, поновитись співом оновленого ансамблю.

Для українського музиколюбства і культурницьких запотребувань Капеля на поселенні мусить існувати. Це ж бо пророчисто доказало вже саме життя продовж десятиліть. Наша громада не може покладатись тепер лише на капелю з Києва, яка, само собою, мусить теж існувати та процвітати. Однак побувати тут може вона не часто. Адже тутешня капеля відзначена теж Шевченківською нагородою. Усміхнені бандуристи у своїх барвистих строях виглядали, як гігантична палітра, що грає і співає. О. Махлай — рухливий, амбітний, від якого можна сподіватись успішного і постійного розвитку ансамблю, а головно бандуристів. Голоси хору зрівноважені. Солісти в більшості добрі. Брак контрабасів відчуває й Україна. А тут другого Тисовського не легко буде знайти. Але шукати треба.

Оновлена програма концерту чинила виступ навіть цікавішим. Тільки заскочила дещо слухачів перша точка програми. Почули вони в обробці диригента хору не зовсім захоплюючий спів „У царстві Твоїм“, що мав би бути оснований на старому київському церковному мотиві. Твір великого Людкевича „Під Твою милість“ пішов як друга точка. А засадничо в першій точці добачуємо ім'я репрезентативного композитора. Нерозважність тут чи брак скромности? В майбутньому потрібна пильніша увага.

Хор, розспівуючись у дальших піснях, як американська Дж. Нютона „Вражаюча ласка“ (в програмі бракує українського заголовку), „Чорнобильська колядка“ Г. Китастого зі солями тенора І. Кушніра та баритона Я. Цісарука, заповнив своїм принадним звучанням залю. У пісні „Закувала сива зозуленька“, в обр. Кошиця, хор у повнім голосовім розквіті полонив публіку, що було помітне і по оплесках.

„Пісню про Мазепу“, що представляє нашого гетьмана безнадійним, було б краще облишити. Адже Мазепа і по Полтаві вірив у дальшу боротьбу і в майбутнє визволення України. Співав її бас М. Невмержицький, який має досконалий голосовий матеріял, але мусить піти ще до путящого вчителя. І це конечність. Про правильний тон міг би йому багато корисного сказати баритон Цісарук. В пісні „Ой у полі озерецько“, яка не захоплює, але подобається, солювали гарно Кушнір і Сорока. Цікаво було пригадати собі бандурну композицію Г. Китастого „Гомін степів“, а з нею подуви вітру та шуми степових трав, переконливо переданих грою молодих бандуристів за навчанням диригента Махлая.

Похвально належить висловитись про композицію Л. Дичко „Чумаки“ в сучасному музичному зображенні. І хоча цей цікавий твір не призначений для широкого загалу, він має свою сучасно-мистецьку вартість. Солістами були тенори Гельбіг та Писаренко. Народна пісня „Ой чий же це двір“, перейнята від Китастого, має у збірках Лисенка зовсім іншу, прекрасну, драматичну мелодію. Співана бандуристами передає шпаркий наспів, неоригінальний, запозичений. Зворушливо прозвучала пісня Китастого (слова Я. Славутича) „Карпатські січовики“, особливо щемливе піяно. „Думу про Україну“ (а авторство?) виконав вдало, як голосово так й інструментально М. Фаріон на бандурі. Цей спів у стилі думи занадто патріотичний, щоб бути записаним від сліпого кобзаря.

Знову почули ми твір на бандуру Г. Китастого „Музичний момент“ у виведенні Ю. Китастого. Цим згадано 90-річчя народження композитора. Слушна пригадка про бандурну самостійну музику, а не тільки її акомпаньямент.

По Шевченкових „Думи мої“ з музикою Ревуцького — Мінківського, зі сольом Писаренка та хором продзвеніло блискуче закінчення концерту, з більше чи менше відомими і улюбленими піснями, які публіка майже демонстративно оплескувала. Ось такі як „Маєва нічка“ Л. Лепкого із сольоспівом Цісарука та Кушніра. В цьому місці годиться сказати дещо про Я. Цісарука. Він найкращий соліст-баритон, якого капеля будь-коли мала в цілій своїй досьогоднішній історії існування. По „Наливаймо браття“ в обр. Махлая, відспіваній в повнім розмаху, пішла „В'язанка народних пісень“ Г. Китастого зі згаданими вже солістами, до яких ще треба додати В. Кекіша і Р. Касарабу. Що може підкорити слухачів більше, як „Коломийка“ Гнатишина? „Грай бандуро“ І. Шамо ще навіть підсилило одушевлення публіки і оплески не втихли.

Однак усьому приходить кінець. Сцену і залю треба було опустити. Захоплені слухачі залишились насправді з гарними спогадами про концерт оновленої Капелі бандуристів ім. Т. Шевченка.

НОВА АДРЕСА УНСоюзу „СВОБОДИ“ І „Українського Тижневика“

SVOBODA P. O. Box 280, 2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054 • Tel.: (973) 292-9800
UNA Fax: (973) 292-0900 • UW. Fax: (973) 644-9510

Виставка в університеті Міннесоти

Заходами амбасади України в ЗСА спільно із Крайовою сільсько-господарською бібліотекою ЗСА, архівом, а також Дослідчим центром історії іміґрації при Міннесотському університеті, прихильниками дослідчого центру і Міннесотської колеґії сільського господарства відбудеться виставка „Внесок українців в сільське господарство ЗСА", в залі Студентського центру ст. Пол при університеті Міннесоти, в неділю, 7-го грудня ц. р. від 2-ої до 6-ої год, а в понеділок, 8-го грудня від год, 8-ої вранці до 6-ої вечора. Виставка включає документацію із архіву міннесотських професорів О. Неприцького-Грановського (ентомологія) і М. Гайдака (бджільництво). Головну промову виголосить д-р Юрій М. Щербак, амбасадор України в ЗСА, буде виступ хору „Євшан-зілля" під керівництвом Кіри Цареградської.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Асошіейтед Пресс повідомило з Іслямбаду столиці Пакістану, що там у понеділок, 1-го грудня, зрезиґнував зі свого становища президент Фарук Ахмед Леґґаті. Цей його крок у теперішній зростаючій політичній кризі, котра поділила уряд країни та збільшила побоювання можливости перебрання влади військом, був несподіванкою для багатьох. Існуюча політична криза у Пакістані — це наслідок ворогування між головним прокуратором і прем'єр-міністром.

В Канаді...

(Закінчення зі стор. 1)

ка був членом Верховного суду і в тому характері він заступав українські справи, будучи представником української громади в 1985 році у розслідждуванні воєнних злочинів у Комісії Дешейна, а відтак три роки пізніше в міжнародній комісії для розгляду Великого голоду в Україні.

Передчасна смерть І. Сопінки, яка наступила у наслідок рідкісної недуги крови, викликала загальний жаль та була для усіх несподіваним ударом. На будинку Верховного суду в Оттаві спущено до пів машту прапори, як також в приміщеннях українських провідних організацій Канади. Похоронні відправи відбулися в Оттаві 26-го і 29-го листопада.

І. Сопінка залишив у смутку дружину Марію і двоє дітей, Меланію і Рендолла.

Число...

(Закінчення зі стор. 1)

єнтками та здобувати довір'я до себе, а це незвичайно важливе. Саме тому і призадумалися над цією проблемою при науці про здоров'я і створили нову галузь фахівців, яких назвали консультантами науки про жіноче здоров'я — „women's health educational consultants".

— Якось важко мені розуміти, чому ви навчаєте щось, що видається мені самозрозумілим.

— Бачите, у практиці це не є самозрозумілим. Треба знати, що є важливим для жінок-пацієнток, які ставити їм питання, щоб вони щиро та відверто відповідали. Багато жіночих проблем є дуже неприємними для розмов і жінкам важко про них говорити, як ось, сексуальні проблеми, проблеми таких недуг як АЙДС чи венеричні недуги, чи тим подібні.

— Значить у вашій спеціялізації стоїть на першому місці психологічний підхід до пацієнток і викликання у них довір'я?

— Так воно є. Найважливіше навчити лікарів та медсестер як свобідно можуть вони говорити з пацієнтками та як давати собі раду із їхніми недугами чи можливими недугами, а перш усього, як мати до них справді людський підхід.

— Це дуже цікаве, що тепер вкінці зрозуміли тут як важливим є мати вирозуміння та зрозуміння до пацієнта. Здається, що із щораз більшою спеціялізацією в ділянці медицини тут часто тепер забувають саме про це людське вирозуміння і зрозуміння пацієнта взагалі, а жінок в тому особливо, бо таки жінки мають більше застережень, чи навіть переляку, коли йдеться про їхнє обстеження чи про переговорення делікатних проблем їхнього здоров'я чи їхніх переживань, що пов'язані із жіночістю. Ви мусите бути вдоволені, що саме можете в тому допомогти.

— Надіюся, що за вашим прикладом підуть інші, а передусім підуть також інші українки, бо якщо не помиляюся, то ви тут в українській спільноті проломлюєте льоди. Уявіть собі, як потрібне було б таке звання в Україні, де серед жіноцтва стільки проблем здоровного і сексуального порядку. Знаємо також з оповідань та преси скільки там проблем у лікарнях, який спадок народжень та скільки захворінь у жінок. Як потрібні були б там такі консультанки як ви!

— Так, я дуже вдоволена, що маю знання і можу передати його тим, які мають безпосередньо до діла з жінками-пацієнтками. Я працюю вже в цій ділянці чотири роки і вдячна товаришці, яка мене тим зацікавила та намовила саме з цілою групою включитися в цю нову та так потрібну науку. Маю ступінь маґістра та можу далі розвивати своє знання в цій ділянці, а передусім передавати його іншим.

ГПУМці завоювали Київ

Гуртки Плекання Української Мови — це нова організація української молоді, створена під опікою Української Світової Спілки Професійних Учителів (УССПУ). Завданням її є плекати українську мову і українську духовість всюди, де живуть українці. Ця діяльність дуже дочасна, бо українська мова в критичному стані як в діяспорі, так і в Україні. ГПУМ може похвалитись своїм ростом, бо на перший з'їзд прибуло понад 80 молодих делеґатів Казакстану, Литви, Румунії, Росії й інших країн.

ГПУМці почали свій з'їзд 18-го серпня. Відкрив і проводив ним голова УССПУ Зиновій Квіт. Молитву у намірені з'їзду провели київський Владика Греко-Католицької Церкви Михаїл Колтун та Владика Василь Лостен з Америки. Молодь на залі, убрана у вишивочки, взялась, на знак єднання, за руки і, ставши з місць, повторяла за головою УССПУ „Обіцянку-зобов'язання ГПУМ“.

Програму для молоді започаткував З. Квіт доповіддю: „Ви — майбутнє України й українського народу. Готуйтесь!“ Доповідь „Духове відродження української молоді“ виголосив Євген Сверстюк. В більшості програми її учасниками були молоді таланти. Програма була жива та цікава, і ми бачили, як гарно реагувала молодь.

У вівторок ,19-го серпня — Свято Спаса. Ми домовились з Владиками про участь у ньому ГПУМців.

Дітвора приготовила фрукти й квіти, у вишивочках і з стрічками з написом „ГПУМ“ через плече прибула на Аскольдову Могилу, де після Богослужби вишикувалась у ряди, а Владика Лостен посвятив дари Божі і поблагословив щасливу українську молодь. Діти майже всі православні. Для них це чи не перше святкування Спаса. Для них Владика Василь Лостен у цей день був Владикою православним, а для нього вони були греко-католицькими дітьми. Але найважніше — це був український Владика й українські діти, бо від них промінювала щира братня любов. Чи це не приклад правдивого екуменізму?

Учасники I Світового з'їзду ГПУМ на прийнятті у посадника Києва О. Омельченка, 20-го серпня 1997 року.

Владика Василь Лостен святить Божі дари біля церкви св. Миколая на Аскольдовій Могилі в Києві, 19-го серпня 1997 року.

20-го серпня ГПУМців приймав посадник м. Києва Олександер Омельченко у будинку його управління на Хрещатику. Це був „королівський“ прийом у прекрасній залі, де до дітвори промовляв сам посадник, а після нього голова УССПУ З. Квіт. Діти працювались своїми талантами, а від уряду міста уприємнювала час камерна оркестра. Накінець появились клявни, які прекрасною українською мовою дали виступ в обороні української мови, що ГПУМцям дуже сподобалося, бо нагородили клявнів бурхливими оплесками. Посадник Києва ще дав чотири обіди за половину ціни у міському ресторані для 80 ГПУМців. Діти одержали відзначки св. Архистратига Михаїла-покровителя Києва. Вдячна господареві міста Києва посадникові О. Омельченку щаслива українська молодь ГПУМ, з надією вже традиційно зустрічатись з посадником під час своїх з'їздів, покинула міську ратушу.

Всі інші дні провела молодь на різних екскурсіях по чудовому Києві. Звичайно ми збирались у Будинку Вчителя. Звідси групою, разом з учителями, батьками і опікунами ми з українськими прапорцями і з українською піснею на вустах маршували вулицями Києва, а головно Хрещатиком. Коли ми співали українські пісні, то бачили і похмурі обличчя, яким було щось не довподоби, але в більшості радісні обличчя прохожих, які з великою цікавістю і зворушенням приступали до наших діточок, питали їх, хто вони і що роблять, цілували їх і обіймали. Діти відчули, що вони — українські діти — також є господарями в Києві, що це також їх столиця.

24-го серпня — День Незалежности. Всі ми знову зібралися в Будинку Вчителя, щоб ушикуватись і податись маршем до пам'ятника Шевченка, щоб зложити квіти біля його підніжжя і запевнити нашого духового Батька, що ми йдемо непохитно вказаним ним шляхом. Зблизившись до парку, всі почали співати українські пісні. Біля пам'ятника вже було багато людей. Коли ми зближались, то маса народу, побачивши ту прекрасну молодь з квітами у руках, з прапорцями, транспарантами і піснею на вустах, привітали нас гучними оплесками і окликами „Слава“. Це було ще одним прекрасним переживанням для нашої молоді. Після короткої промови голова УССПУ З. Квіт і делеґація ГПУМ підійшли по сходах, щоб поклонитись і зложити квіти. Це був наш останній і незабутній акт у Києві. Сльози радости котились по багатьох обличчях юних ГПУМців. Дітвора не хотіла покидати Києва. Він став для них чимсь правдиво рідним. З надією на скору і ще кращу зустріч ми покидали рідну столицю.

Тиждень перебування (нічліги, харчування і транспортація) у Києві понад 80 ГПУМців було оплачуване УССПУ а користь перевищувала всі сподівання. Такі з'їзди запляновані на майбутнє. Ми подали лише одну частинку діяльности УССПУ, і ГПУМ. Всі наші заходи потребують моральної і матеріяльної допомоги. За нею ми звертаємось до української громади, за що Управа УССПУ складає вже наперед найщирішу подяку. Листи слати на таку адресу: Ukrainian World Association of Professional Educators (UWAPE), Attn.: Z. Kwit 804 N. Woodstock St., Philadelphia, Pa. 19130

К. З.

Без української мови і книжки — не буде й української дитини!